

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Danmark

Att.: insolvensretskontoret@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 50933960
LOHO@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 18/00445-2

6. MARTS 2018

HØRINGSSVAR VEDR. UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF STRAFFELOVEN (TILDÆKNINGSFORBUD)

Justitsministeriet har ved e-mail af 6. februar 2018 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven (Tildækningsforbud).

Instituttet har en række bemærkninger til udkastet.

SAMMENFATNING

Et generelt tildækningsforbud af ansigtet må anses for at være et vidtgående indgreb, der udgør en indskrænkning af den grundlæggende ret til selvbestemmelse og religionsfrihed, som er kendetegnet for et demokratisk samfund, hvor staten skal sikre pluralisme, tolerance og mangfoldighed.

Det er imidlertid Institut for Menneskerettigheders opfattelse, at der ikke direkte foreligger menneskeretlige forhindringer for indførelsen af et generelt tildækningsforbud som beskrevet i nærværende udkast til lovforslag. Set i lyset af nyere praksis ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol på området er det ligeledes instituttets opfattelse, at regeringen nøje bør overveje relevansen, nødvendigheden og aktualiteten i forhold til spørgsmål om regulering af religiøs beklædning af den angivne karakter.

Instituttet har desuden en række øvrige bemærkninger til udkastet:

- Ministeriet bør i udkastet nærmere afklare, hvorledes tildækningsforbuddet skal administreres på institutioner mv., hvor der ikke eksisterer en skarp overgang mellem det offentlige og det private rum.
- Ministeriet bør i udkastet nærmere præcisere, i hvilke tilfælde tildækning af ansigtet i sig selv kan anses som en meningstilkendegivelse, jf. artikel 10 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

- Med henblik på særligt at sikre at forbuddet i praksis ikke håndhæves diskriminerende, bør ministeriet i udkastet nærmere præcisere, efter hvilke omstændigheder politiet vil kunne håndhæve tildækningsforbuddet.
- Ministeriet bør i udkastet præcisere, hvorledes det sikres, at muslimske kvinder, der tildækker deres ansigt af religiøse årsager, behandles uden diskrimination som modtagere af serviceydelser i den offentlige og private sektor, ligesom det bør sikres, at de modtager vejledning om deres rettigheder.

GENERELLE BEMÆRKNINGER

Det foreslås i udkastet, at der i straffelovens kapitel 15 om forbrydelser mod den offentlige orden og fred indføres en ny bestemmelse (§ 134 c, stk. 1), hvorefter det fremover skal være forbudt på offentlige steder at bære beklædningsgenstande, der skjuler ansigtet. Ministeriet har anført, at forbuddet bygger på et overordnet hensyn til at fremme og lette den sociale interaktion og sameksistens i samfundet. Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at overtrædelse af tildækningsforbuddet straffes med bøde. Imidlertid vil tildækning af ansigtet, der tjener et anerkendelsesværdigt formål, ikke være omfattet af det foreslåede tildækningsforbud. Burka og niqab nævnes i udkastet som eksempler på beklædningsgenstande, der skjuler ansigtet, og som derfor ikke må bæres på offentlige steder.

Instituttet bemærker, at det allerede er forbudt i straffeloven at tvinge andre til at bære særlige beklædningsgenstande jf. straffelovens § 260, stk. 3. Samtidig er der formodentligt tale om højst 100-200 kvinder i Danmark, som bærer burka eller niqab, og heraf har en stor andel antageligvis frivilligt valgt at bære burka eller niqab.¹

Instituttet bemærker desuden, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol på baggrund af sin nyere praksis, herunder navnlig sin dynamiske fortolkning i forhold til begrænsningen af religionsfriheden, formentlig vil afholde sig fra at underkende et generelt tildækningsforbud som det, der er foreslået i nærværende udkast. Instituttet finder imidlertid, at forbuddet giver anledning til en række menneskeretlige overvejelser.

For det første må et generelt tildækningsforbud af ansigtet anses for at være et vidtgående indgreb, der udgør en indskrænkning af den grundlæggende frihed, som er kendetegnet for et demokratisk

---

¹ Undersøgelse udarbejdet af Center for Samtidsreligion, Aarhus Universitet: <http://samtidsreligion.au.dk/religion-i-danmark/2011/stor-staaej-for-ingenting/>

samfund, hvor staten skal sikre pluralisme, tolerance, mangfoldighed og forholde sig neutralt til forskellige livsanskuelser.²

Et tildækningsforbud som det, der foreslås i udkastet, har været genstand for offentlig debat både i Danmark og i nogle af de øvrige europæiske lande. Forud for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols nyudviklede praksis på området havde blandt andet Europarådets Parlamentariske Forsamling, Europarådets Kommissær for Menneskerettigheder og FN's Menneskerettighedskomité netop anbefalet, at et sådant tildækningsforbud ikke indførtes, navnlig under henvisning til forbuddets indgribende karakter.³ Det bemærkes i den forbindelse, at Justitsministeriet i 2009 fandt, at det var tvivlsomt, hvorvidt det ville være foreneligt med særligt grundlovens § 70 om forbud mod diskrimination og retten til religionsfrihed i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 9 og retten til ytringsfrihed i konventionens artikel 10, såfremt der i Danmark blev indført et forbud mod at bære burka i det offentlige rum.⁴

Instituttet skal bemærke, at det må forventes, at det foreslåede tildækningsforbud særligt vil ramme kvinder med muslimsk baggrund i Danmark, som af religiøse årsager tildækker deres ansigt i det offentlige rum.⁵ Derfor vil et tildækningsforbud som det foreslåede i udkastet, både udgøre et indgreb i disse kvinders ret til selvbestemmelse og privatliv, såvel som deres ret til religionsudøvelse.

I den sammenhæng ønsker instituttet at gøre opmærksom på, at der er risiko for, at tildækningsforbuddet kan føre til at kvinder, der af religiøse årsager tildækker deres ansigt i det offentlige rum, isoleres fra samfundet.⁶ Dette vil potentielt kunne bidrage til at styrke skabelsen af parallelsamfund, hvilket det foreslåede tildækningsforbud netop tilsigter at forhindre.

Endvidere skal instituttet bemærke, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i forbindelse med behandlingen af et lignende tildækningsforbud i Frankrig understregede statens

---

² Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, sagen S.A.S mod Frankrig af 1. juli 2014, sagsnr.: 43835/11, præmis 120, 127, 128, 134 og 153.

³ Ibid., præmis 35-39.

⁴ Se Justitsministeriets tidligere vurdering af et burkaforbud i Danmark, Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 286 (Alm. del), Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik, 18. september 2009: <http://www.ft.dk/samling/20081/almudel/uu/spm/286/svar/660910/756153/index.htm>

⁵ Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, sagen S.A.S mod Frankrig af 1. juli 2014, sagsnr.: 43835/11, præmis 151.

⁶ Ibid., præmis 146.

forpligtelse til at fremme tolerance og at forebygge fremkomsten af stereotyper af bestemte grupper i samfundet.⁷

Instituttet ønsker også at gøre opmærksom på, at FN's Særlige Rapportør for Tros- og Religionsfrihed i sin seneste rapport vedrørende Danmark anbefalede, at regeringen med henblik på at styrke tros- og religionsfriheden for religiøse minoriteter i Danmark, arbejder for "en mere inkluderende forståelse af dansk identitet" og en styrkelse af "forståelsen mellem forskellige grupper i samfundet".⁸ For at virkeliggøre disse anbefalinger er det efter instituttets opfattelse nødvendigt, at lovgiver søger løsninger, der ikke marginaliserer religiøse minoriteter. Desuden finder instituttet, at det er nødvendigt, at regeringen nøje overvejer relevans, nødvendighed og aktualitet forud for retlig regulering, herunder i forhold til forbud i det offentlige rum, der også omfatter religiøs beklædning af den angivne karakter.

Instituttet finder det beklageligt, at de ovenfor nævnte forhold ikke er belyst nærmere i Justitsministeriets udkast.

INSTITUTTETS ØVRIGE BEMÆRKNINGER

JUSTITSMINISTERIETS VURDERING AF MENNESKERETTEN

Justitsministeriet har i udkastet vurderet det foreslåede tildækningsforbud i forhold til grundlovens bestemmelser, herunder navnlig retten til religionsfrihed (§ 67), retten til ytringsfrihed (§ 77) og forbuddet mod diskrimination (§ 70). Ministeriet har fundet, at den foreslåede ordning kan gennemføres inden for rammerne af de pågældende bestemmelser i grundloven.

Endvidere har Justitsministeriet vurderet det foreslåede forbud i lyset af en række rettigheder som angivet i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, herunder navnlig artikel 8 om retten til privat- og familieliv, artikel 9 om retten til religionsfrihed, artikel 10 om ytringsfrihed samt artikel 14 om forbud mod diskrimination i forbindelse med artikel 8 og 9. Ministeriet har vurderet, at den foreslåede ordning kan gennemføres inden for rammerne af konventionen. Ministeriet har i denne vurdering særligt lagt vægt på Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelse i sagen S.A.S mod Frankrig fra 2014⁹, hvor domstolen ikke fandt grundlag for at tilsidesætte fransk lovgivning, der forbyder tildækning af ansigtet i offentligt rum. I to efterfølgende sager fra 2017 fandt domstolen heller

---

⁷ Ibid., præmis 149.

⁸ Rapport af 27. februar 2017: Report of the Special Rapporteur on freedom of religion or belief, on his mission to Denmark. Se præmis 72 og 75.

⁹ Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, sagen S.A.S mod Frankrig af 1. juli 2014, sagsnr.: 43835/11.

ikke grundlag for at tilsidesætte et lignende tildækningsforbud i Belgien.¹⁰

I alle tre sager fandt domstolen, at der var tale om et indgreb i henholdsvis Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 9 om religionsfrihed og artikel 8 om retten til respekt for privat-og familieliv. Domstolen fandt imidlertid, at de generelle tildækningsforbud kunne anses for at være proportionale, og at de forfulgte formålet om at "beskytte andres rettigheder og friheder" jf. konventionens artikel 9, stk. 2, herunder navnlig i forhold til det overordnede hensyn til at fremme og lette den sociale interaktion og sameksistens ("the notion of living together")¹¹ I denne vurdering lagde domstolen blandt andet vægt på, at ansigtet spiller en vigtig rolle i social interaktion, og at et slør eller lignende, der skjuler ansigtet, kan opfattes således, at det krænker andres ret til at leve i et socialt rum, som gør sameksistens lettere.¹²

Domstolen lagde endvidere vægt på det forhold, at indførelsen af et tildækningsforbud på offentlige steder var et samfundsmæssigt valg ("choice of society"), hvorefter staten er overladt en bred skønsmargin.¹³ I denne vurdering lagde domstolen blandt andet særligt vægt på det forhold, at staten var overladt en bred skønsmargin, idet der på området ikke var konsensus om et tildækningsforbud blandt Europarådets medlemslande.¹⁴

Instituttet kan tiltræde ministeriets udlægning af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis og henvisning til begrebet "living together", som er udviklet af domstolen.

Instituttet skal imidlertid bemærke, ministeriet ikke har henvist til andre relevante internationale menneskerettighedskonventioner, herunder særligt til FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder, som blandt andet beskytter retten til religionsfrihed (artikel 18), retten til privat- og familieliv (artikel 17), retten til ytringsfrihed (artikel 19) samt forbuddet mod diskrimination (artikel 2).

---

¹⁰ Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, sagen Dakir mod Belgien af 11. juli 2017, sagsnr.: 4619/12 og sagen Belcacemi og Oussar mod Belgien af 11. juli 2017, sagsnr.: 37798/13.

¹¹ Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, sagen S.A.S mod Frankrig af 1. juli 2014, sagsnr.: 43835/11, præmis 157.

¹² Ibid., præmis 122.

¹³ Se blandt andet også sagen Dahlab mod Schweiz, sagsnr.: 42393/98 af 15. februar 2001.

¹⁴ Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, sagen S.A.S mod Frankrig af 1. juli 2014, sagsnr.: 43835/11, præmis 153-157

TILDÆKNINGSFORBUDET PÅ OFFENTLIGE STEDER

Det er forudsat, at tildækningsforbuddet skal finde anvendelse på "offentlige steder". Det fremgår af udkastet, at begrebet skal forstås som svarende til det område, der er omfattet af ordensbekendtgørelsens § 2.¹⁵ Forbuddet vil således skulle gælde på veje eller på andre steder, hvortil der er almindelig adgang, herunder fortove og stier, som benyttes til almindelig færdsel af en eller flere færdselsarter, samt offentligt tilgængelige parker, jernbanestationer, offentlige befordringsmidler og i åbningstiden butikker, butikcentre og offentlige kontorer.

Instituttet bemærker i den forbindelse, at der kan være tilfælde, hvor overgangen mellem det private og det offentlige rum i praksis ikke er skarpt opdelt. I visse tilfælde vil det derfor være vanskeligt at afklare, hvornår man må antages at befinde sig i henholdsvis det offentlige og det private rum. Det gør sig navnlig gældende i forhold til ophold i kriminalforsorgens institutioner, asylcentre, plejehjem, behandlingshjem, botilbud efter serviceloven mv.

- Instituttet anbefaler, at ministeriet i udkastet nærmere afklarer, hvorledes tildækningsforbuddet skal administreres på de institutioner, områder mv., hvor der ikke eksisterer en skarp overgang mellem det offentlige og det private rum, herunder navnlig på de steder, hvor der er tale om et nødvendigt eller påtvunget ophold.

TILDÆKNING AF ANSIGTET DER TJENER ET ANERKENDELSESVÆRDIGT FORMÅL

Det fremgår af udkastet, at tildækning af ansigtet, der tjener et anerkendelsesværdigt formål, ikke vil være omfattet af det foreslåede tildækningsforbud eller af det nuværende maskeringsforbud i straffelovens § 134 b.

Spørgsmålet om, hvorvidt tildækning af ansigtet tjener et anerkendelsesværdigt formål, beror på en konkret vurdering, hvorefter der navnlig vil skulle lægges vægt på beklædningsgenstandens karakter, den konkrete brug samt den situation, hvori beklædningsgenstanden bæres.

Det fremgår af udkastet, at såfremt tildækning af ansigtet i sig selv anses for at udgøre en meningstilkendegivelse, der er beskyttet af ytringsfriheden, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, vil dette skulle indgå i vurderingen af, om tildækningen tjener et anerkendelsesværdigt formål. Det er imidlertid ikke nærmere

---

¹⁵ Bekendtgørelse nr. 511 af 20. juni 2005 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger med senere ændringer.

præciseret i udkastet, i hvilke tilfælde en beklædning kan anses som en meningstilkendegivelse.

Instituttet bemærker, at et indgreb i rettigheder beskyttet af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, herunder indgreb i individers ret til ytringsfrihed, jf. konventionens artikel 10, stk. 2, skal have hjemmel i national lovgivning. Kravet indebærer i praksis, at retsgrundlaget skal have en sådan grad af præcision og klarhed, at individet med rimelig sikkerhed kan forudse sin retstilling.¹⁶ Ifølge praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol gælder der et skærpet hjemmelskrav i de tilfælde, hvor der er tale om intensive indgreb i grundlæggende rettigheder, eller hvor indgrebet er tilknyttet en strafferetlig sanktion.¹⁷

Henset således til det forhold at tildækningsforbuddet er tilknyttet strafferetlige sanktioner, og at politiet efter omstændighederne vil skulle håndhæve forbuddet i praksis, finder instituttet, at det bør sikres, at det i udkastet med større klarhed fremgår, i hvilke tilfælde tildækning af ansigtet kan anses for at være en meningstilkendegivelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at behovet for klarhed også skal ses i lyset af, at det følger af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at ytringsfriheden blandt andet beskytter nonverbale ytringer.¹⁸ Domstolen har videre fastslået, at påklædning i selv kan anses som en måde at udtrykke idéer på, som efter omstændighederne kan være beskyttet af retten til ytringsfrihed, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10.¹⁹

Vurderingen af, hvorvidt en beklædning er beskyttet af ytringsfriheden, beror på en konkret vurdering, hvorefter karakteren og formålet med handlingen eller aktiviteten er det afgørende. Det bemærkes videre i den sammenhæng, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol gentagne gange har fastslået, at ytringer, der er stødende, forstyrrende eller som ligefrem er chokerende, også er beskyttet af retten til ytringsfrihed i artikel 10.²⁰

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at ministeriet i udkastet nærmere præciserer, i hvilke tilfælde tildækning af ansigtet i sig selv kan anses som en meningstilkendegivelse, og hvad der i tvivlsomme

---

¹⁶ Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, se dommen *The Sunday Times mod Stor Britannien* af 26. april 1979, sagsnr.: 6538/74), præmis 48 og 49.

¹⁷ Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, sagen *Maestri mod Italien* af 17. februar 2004, sagsnr.: 39748/98, præmis 30.

¹⁸ Se blandt andet sagen *Pedersen og Baadsgaard mod Danmark*, sagsnr. 49017/99 af 17. december 2004, præmis 71.

¹⁹ Se blandt andet, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, sagen *Gough mod Storbritannien*, sagsnr. 49327/11 af 24. oktober 2014, præmis 149.

²⁰ Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, *Handyside mod Storbritannien*, sagsnr.: 5493/72 af 7. december 1976, præmis 49.

tilfælde vil skulle lægges vægt på i denne vurdering, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10.

FORBUD MOD DISKRIMINATION

Instituttet skal indledningsvis bemærke, at Justitsministeriet i afsnit 4.2 under de almindelige bemærkninger har foretaget en vurdering af udkastets forenelighed med diskriminationsforbuddet i henholdsvis grundlovens § 70 og i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14 (sammenholdt med artikel 8 og 9). Ministeriet har vurderet, at udkastet er foreneligt med både grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Instituttet ønsker hertil at bemærke, at forbuddet mod diskrimination både omfatter direkte og indirekte diskrimination, og at dette gælder uanset om diskrimination sker på baggrund af lovgivning eller administrativ praksis, herunder i forbindelse med politiets håndhævelse af regler.

Den foreslåede bestemmelse i udkastet er generelt formuleret og gælder således for alle mennesker i Danmark. Der er således ingen direkte forskelsbehandling i den foreslåede bestemmelse.

Som anført ovenfor nævnes i udkastet blandt andet burka og niqab som eksempler på beklædningsgenstande, der skjuler ansigtet, og som derfor vil være omfattet af tildækningsforbuddet i bestemmelsen. På baggrund af de nævnte eksempler i lovudkastet og den forudgående politiske debat – der særligt har omhandlet muslimske kvinders religiøse påklædning i det offentlige rum – finder instituttet, at der kan være risiko for, at tildækningsforbuddet i praksis håndhæves af myndighederne på en diskriminerende måde.

Derudover bemærker instituttet, at ministeriet nævner en række eksempler på forhold, der vil være undtaget fra det foreslåede tildækningsforbud, idet de anses for at tjene et anerkendelsesværdigt formål. Instituttet noterer sig omfanget af undtagelserne til det foreslåede tildækningsforbud og bemærker i den forbindelse, at omfanget af undtagelserne i sig selv potentielt kan betyde, at forbuddet i praksis alene håndhæves i de tilfælde, hvor en tildækning af ansigtet sker ved brug af en burka, niqab eller elefanthue. En snæver myndighedshåndhævelse vil efter omstændighederne kunne risikere at udgøre en diskriminerende praksis.

Det vil således være problematisk, såfremt forbuddet alene håndhæves i de tilfælde, hvor der er tale om tildækning af ansigtet, når dette er nært forbundet med udøvelse af religionsfriheden, herunder navnlig i relation til muslimske kvinder, der vælger at bære burka og niqab, og ikke i andre tilsvarende tilfælde af tildækning af ansigtet. En sådan

situation vil være problematisk i forhold til forbuddet mod diskrimination og princippet om lighed for loven.²¹

Derudover finder instituttet, at forbuddet vil påvirke denne gruppe kvinders adgang til det offentlige rum som lønmodtagere og modtagere af offentlige ydelser og tilbud, fx deltagelse i forældrearbejde, skole og daginstitutioner, brug af jobcentre og sundhedssystemet. Endvidere kan disse kvinder i anledning af forbuddet være usikre på deres rettigheder i disse situationer.

Endelig bemærker instituttet, at udkastet ikke nærmere forholder sig til spørgsmålet om, hvordan blandt andet medarbejdere i den offentlige og private sektor, herunder særligt i servicesektoren, skal forholde sig til muslimske kvinder, der på trods af et tildækningsforbud alligevel vælger at tildække deres ansigt af religiøse årsager. Det er instituttets opfattelse, at en sådan uklarhed kan give anledning til unødvendige konfrontationer eller handlinger, der kan udgøre diskrimination af den pågældende persongruppe.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor, at ministeriet i udkastet redegør for forholdet mellem det foreslåede tildækningsforbud i lyset af gældende diskriminationsforbud i dansk ret, herunder at det navnlig klargøres, hvorledes medarbejdere i den offentlige og private sektor, skal forholde sig overfor særligt muslimske kvinder, der på trods af et evt. tildækningsforbud alligevel vælger at tildække deres ansigt af religiøse årsager. Det bør i den forbindelse sikres, at de pågældende kvinder modtager vejledning om deres rettigheder på området.

POLITIETS HÅNDHÆVELSE AF FORBUDET I PRAKSIS

Det følger af punkt 3.2.4. i de almindelige bemærkninger, at det foreslåede tildækningsforbud i praksis vil indebære, at politiet efter omstændighederne kan påbyde en person at bringe den ulovlige adfærd til ophør, det vil sige f.eks. fjerne en beklædningsgenstand, der skjuler ansigtet, eller at fjerne sig fra et offentligt sted, ligesom politiet vil kunne indbringe personen til en politistation.

Ministeriet har i udkastet imidlertid ikke nærmere anført, under hvilke omstændigheder politiet må forventes at ville håndhæve forbuddet.

Instituttet bemærker i den sammenhæng, at det er vigtigt, at politiet tillægges en vis adgang til at skønne, om det i en given situation er hensigtsmæssigt at iværksætte et indgreb mv. Instituttet finder dog, at

---

²¹ Se blandt andet artikel 20 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, artikel 26 i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder og artikel 7 i FN's verdenserklæring om menneskerettigheder.

det med den nuværende formulering i udkastet er uklart, hvorledes politiet vil skulle håndhæve forbuddet i praksis.

Henset til karakteren af tildækningsforbuddet, herunder navnlig at håndhævelsen af forbuddet dels kan gribe ind i individets ret til religionsudøvelse, dels at der er risiko for at forbuddet i praksis håndhæves på en diskriminerende måde, jf. ovenfor, bør udkastet indeholde klare retningslinjer for politiets håndhævelse af forbuddet i praksis.²²

Instituttet noterer sig i den forbindelse, at det følger af udkastet, at det under alle omstændigheder forudsættes, at forbuddet håndhæves under behørig hensyntagen til personens integritet og uden unødigt krænkelse af den pågældende.

- Instituttet anbefaler, at ministeriet i udkastet nærmere præciserer efter hvilke omstændigheder, politiet vil kunne påbyde en person, der skjuler sit ansigt med en beklædningsgenstand, at bringe den ulovlige adfærd til ophør, at fjerne sig fra et offentligt sted, eller indbringe en person til en politistation.

Der henvises til ministeriets sagsnr.: 2017-0090-0233.

Med venlig hilsen

Louise Holck

VICEDIREKTØR